

A BIZOTTSÁG HATÁROZATA

(2011. július 27.)

a 2001/95/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv értelmében a gyermekekre jelentett bizonyos kockázatok kezelése érdekében a belső redőnyökre, zsinóros ablakárnyékolókra, valamint biztonsági eszközökre vonatkozó európai szabványok által követendő biztonsági előírásokról

(EGT-vonatkozású szöveg)

(2011/477/EU)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel az általános termékbiztonságról szóló, 2001. december 3-i 2001/95/EK európai parlamenti és a tanácsi irányelvre ⁽¹⁾ és különösen annak 4. cikke (1) bekezdésének a) pontjára,

mivel:

- (1) A 2001/95/EK irányelv 3. cikke (2) bekezdésének második albekezdése szerint egy terméket akkor lehet biztonságosnak tekinteni, ha az megfelel az olyan európai szabványokat átvevő önkéntesen alkalmazandó nemzeti szabványoknak, amelyek hivatkozásait az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* kihirdették.
- (2) Ezeket az európai szabványokat az európai szabványügyi testületek dolgozzák ki, a Bizottság által meghatározott különleges biztonsági előírások alapján.
- (3) Sok otthonban található olyan redőnyök és egyéb ablakárnyékolók, amelyeket zsinórokkal lehet felhúzni vagy leengedni (működtetőzsinór), vagy amelyek egyes részeit zsinórok tartják össze (rögzítőzsinór). Ezek a zsinórok a gyermekekre fojtási veszélyt jelentenek, mivel olyan hurkok alakulhatnak ki, amelybe a gyermek belegabalyodhat, amikor az ablak közelében játszik. A gyermekek az ablakpárkányra vagy bútorokra is felmászhathatnak, hogy elérjék a zsinórokat. Balesetek történhetnek akkor is, ha a gyermekek ágya vagy kiságya az ablak közelében van, ahonnan a gyermek eléri a zsinórokat.
- (4) 1998-ban egy, a 15 tagállam kórházaiból kiválasztott mintában 129 gyermek szorult kórházi ellátásra redőnyök vagy függőzsinórok hurkai által okozott sérülések miatt ⁽²⁾. Az Egyesült Királyságban a becslések szerint évente egy vagy két gyermek hal meg redőnyzsinórok általi balesetekben. A Bizottság nemrégiben tíz végzetes balesetről értesült, amelyek 2008–2010 között Írországban, Finnországban, Hollandiában, az Egyesült Királyságban és Törökországban történtek 15–36 hónapos gyermekekkel. Az Egyesült Államokban ablakárnyékolók

zsinórjai által okozott 119 halálos és 111 halálos veszéllyel járó balesetet jelentettek 1999 óta. Kanadában 1986 óta 28 halálos és 23 halálos veszéllyel járó baleset történt ablakárnyékolók zsinórjai miatt. Ausztráliában 2000 óta legalább 10 gyermeket fojtottak meg a nyakukra tekeredett redőnyzsinórok ⁽³⁾. Ezek az adatok azonban a problémát csak részlegesen tükrözik, mivel sok balesetet be sem jelentenek ⁽⁴⁾.

- (5) A kutatások szerint a legtöbb, redőnyzsinór általi baleseti halál a hálószobákban történik, és az érintett gyermekek életkora 16 és 36 hónap között van. Az érintett gyermekek több mint felének életkora 23 hónap körüli. Ebben a korban a gyermek mozgása már fejlett, azonban ha a zsinórba tekeredik, nehezen tudja kiszabadítani magát, mivel a felnőttekhez hasonlóan a fejének még nagyobb a súlya a testéhez képest, az izomkontroll pedig még nem fejlődött ki teljes mértékben. Emellett a légcsővek sem fejlődtek ki teljesen, kisebbek és kevésbé merevek, mint a felnőttek vagy nagyobb gyerekek légcsővei, ezért a nyakuk köré szoruló tárgyak könnyebben okoznak fulladást ⁽⁵⁾.
- (6) Az EN 13120:2009 európai szabvány a belső redőnyök működésére vonatkozó előírásokat, többek közt biztonsági előírásokat tartalmaz. Több olyan redőnymodell azonban, amely baleseteket okozott, nem tartozik az említett szabvány hatálya alá.
- (7) Az EN 13120:2009 európai szabvány mind a kézi, mind az elektromosan működtetett belső redőnyökre vonatkozik; ez utóbbit a gépekről szóló, 2009. május 17-i 2006/42/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽⁶⁾ is szabályozza. Ez az irányelv azonban nem vonatkozik a gyermekbiztonságra a fojtás különös veszélye tekintetében, és nem alkalmazandó a kézzel működtetett zsinóros redőnyökre.
- (8) A motoros működtetés megszünteti a húzózsinórok által jelentett kockázatot, azonban a belső zsinórok továbbra is kockázatot jelentenek.
- (9) Az egyéb, hozzáférhető veszélyes zsinórokkal működő ablakárnyékolók hasonló kockázatot jelentenek a gyermekekre.

⁽¹⁾ HL L 11., 2002.1.15., 4. o.⁽²⁾ http://ec.europa.eu/consumers/reports/rights_child_safety_prod.pdf⁽³⁾ <http://www.ocba.sa.gov.au/productsafety/warning/blindcords.html>⁽⁴⁾ <http://www.cpsc.gov/CPSC/PUB/PREREL/PRHTML97/97136.html>⁽⁵⁾ <http://www.rospa.com/about/currentcampaigns/blindcords/>⁽⁶⁾ HL L 157., 2006.6.9., 24. o.

- (10) A zsinórokkal kapcsolatos balesetekről szóló jelentésekben a halál okaként szerepel a légutak belső elzáródása következtében bekövetkező fulladás. Az ablakárnyékolókra és redőnyökre vonatkozó meglévő európai szabványok nem tartalmazzák e kockázatra vonatkozó előírásokat.
- (11) A helytelen felszerelés vagy a felszerelés elmulasztása kockázatának kezelésére a gyártóknak javítani kell a biztonsági eszközök vagy ablakárnyékolók tervezésén: a termékeket oly módon kell megtervezni, hogy azokat ne lehessen használni, amennyiben a biztonsági eszközök nincsenek megfelelően felszerelve.
- (12) Ezért biztonsági előírásokat kell meghatározni annak érdekében, hogy a belső redőnyök és egyéb zsinóros ablakárnyékolók eleve biztonságosak legyenek a gyermekek számára, megszüntetve a hozzáférhető zsinórok és apró elemek általi fojtás, illetve fulladás veszélyét.
- (13) A zsinóros ablakárnyékolók és redőnyök biztonságos működésére vonatkozó előírások mellett a biztonsági eszközökre vonatkozóan is ki kell dolgozni előírásokat és termékbiztonsági információkat.
- (14) Az e határozatban előírt intézkedések összhangban vannak a 2001/95/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 15. cikke alapján létrehozott bizottság véleményével, és sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem ellenezte azokat,
- lógó zsinórokkal van ellátva. Az ablakárnyékolók az ablak külső oldalán, két ablaktábla között, vagy az ablak belső oldalán is elhelyezhetők;
- c) *veszélyes hurok*: hozzáférhető zsinór, lánc vagy hasonló, amely szövettel van kombinálva vagy anélküli, amely elég nagy ahhoz, hogy egy kisgyermek feje átférjen rajta, ezáltal fojtási veszélyt jelentve;
- d) *biztonsági eszközök*: olyan eszköz vagy kivitelezés, amely a kisgyermekeket védi a fojtás veszélyétől, például azáltal, hogy megakadályozza a zsinóron vagy láncon a veszélyes hurkok kialakulását, a veszélyes hurkot megtöri, a zsinórt vagy a láncot elengedi, amikor veszélyes hurok alakult ki, vagy amikor a zsinórra vagy a láncre súly nehezedik, a zsinórt vagy a láncot elérhetetlenné teszi a gyermekek számára, megakadályozza a zsinórok összekuszálódását;
- e) *hozzáférhető zsinór(ok), lánc(ok), gyöngylánc(ok) vagy hasonló*: hozzáférhető zsinór(ok), lánc(ok), gyöngylánc(ok) vagy hasonló, amelyeket egy kisgyermek a redőny vagy ablakárnyékoló első, hátsó vagy oldalsó részéről elérhet és meghúzhat, és ezáltal fojtási veszélyt jelent. A magasság nem tekinthető a hozzáférhetőség korlátozásának.

2. cikk

A 2001/95/EK irányelv 4. cikke értelmében, a belső redőnyökre, zsinóros ablakárnyékolókra, valamint biztonsági eszközökre vonatkozó európai szabványok által követendő biztonsági előírásokat e határozat melléklete tartalmazza.

3. cikk

Ez a határozat az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Kelt Brüsszelben, 2011. július 27-én.

a Bizottság részéről
az elnök

José Manuel BARROSO

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

E határozat alkalmazásában a következő fogalommeghatározásokat kell alkalmazni:

- a) *belső redőny*: olyan ablakárnyékoló termék, amelyet az épület bármely belső felületére szereltek fel;
- b) *zsinóros ablakárnyékoló*: olyan termék, a belső redőny kivételével, amely ablak eltakarására szolgál, és amely szabadon

MELLÉKLET

A belső redőnyökre, zsinóros ablakárnyékolókra és biztonsági eszközökre vonatkozó biztonsági előírások

1. HATÁLY

Az e dokumentumban részletezett biztonsági előírások belső redőnyökre és zsinóros ablakárnyékolókra vonatkoznak, függetlenül azok tervezésétől és a felhasznált anyagoktól, mint például:

- reluxák,
- roletták,
- szalagfüggönyök,
- cellás szerkezetű redőnyök és pliszék,
- római rolók,
- buggyos/francia raff rolók,
- panelfüggönyök,
- spaletták,
- rolók.

Az előírások a drapériákra, szúnyoghálókra és a lezárt rendszerű, üvegezett redőnyökre is vonatkoznak, amennyiben azok olyan hozzáférhető zsinórral, láncsal, gyöngylánccal vagy hasonlóval működnek, amelyekből veszélyes hurok alakulhat ki.

A biztonsági előírások legalább a 0–42 hónapos korú gyermekekre („kisgyermek”) vonatkoznak.

2. AZ ELŐÍRÁSOK

A belső redőnyökre és zsinóros ablakárnyékolók működésére vonatkozó előírások meghatározásakor figyelembe kell venni azok ésszerű, előrelátható felhasználási feltételeit, és az elérhető zsinór(ok), lánc(ok), golyólánc(ok) vagy hasonlók által a gyermekekre jelentett potenciális veszélyeket.

A fojtás és fulladás kockázatának csökkentése érdekében a belső redőnyöket (és zsinóros ablakárnyékolókat) úgy kell megtervezni, hogy azok eleve biztonságosak legyenek. A rendelkezésre álló legmodernebb technológiák segítségével minden eszközt fel kell használni a biztonságos termékek kialakításához, amelyeket előreláthatóan bármely olyan környezetben használnak majd, ahol kisgyermekek tartózkodhatnak, például lakásokban, házakban, szállodákban, kórházakban, templomokban, üzletekben, iskolákban, óvodákban és általában a nyilvános helyeken. Az olyan irodákban vagy egyéb helyiségekben felszerelt redőnyök és ablakárnyékolók, amely helyiségeket eredeti rendeltetésüktől eltérő célra használnak, és ahol kisgyermekek tartózkodhatnak, szintén a jelen előírások hatálya alá tartoznak.

Azon belső redőnyöknek és zsinóros ablakárnyékolóknak, amelyeken hozzáférhető zsinór(ok), lánc(ok), gyöngylánc(ok) vagy hasonlók találhatók, az alábbi minimumkövetelményeknek kell megfelelniük:

1. a hozzáférhető zsinór(ok)ból, lánc(ok)ból, gyöngylánc(ok)ból vagy hasonlókból nem alakulhat ki veszélyes hurok;
2. ha a termék kivitelezése nem zárja ki a veszélyes hurok kialakulásának kockázatát, a terméket megfelelő biztonsági eszközzel kell ellátni, amely a fojtás kockázatát minimálisra csökkenti;
3. a biztonsági eszközöket a termék részeként kell szolgáltatni;
4. az olyan biztonsági eszközöket, amelyek nem képezik a termék részét (például zsinórmegállítók), előzetesen a redőnyt vagy ablakárnyékolót működtető zsinór(ok)ra, lánc(ok)ra vagy gyöngylánc(ok)ra kell szerelni, továbbá a biztonsági eszközön szembetűnő figyelmeztetést kell elhelyezni. A figyelmeztetésnek legalább a következőket kell tartalmaznia: „Ha ezt az eszközt nem szerelik be, kisgyermekek megfojthatják magukat. Figyelmesen olvassa el az útmutatót, és annak megfelelően szerelje be az eszközt. Mindig használja az eszközt, hogy a gyermekek ne férhessenek hozzá a zsinórokhoz vagy láncokhoz.”;
5. amennyiben vannak biztonsági eszközök, azoknak ellenállónak kell lenniük a kisgyermekek általi működtetéssel szemben. Emellett a biztonsági eszköz nem jelentheti fizikai sérülés kockázatát a gyermekekre, például az éles szélek, az ujjak beszorulása vagy a kiálló részek miatt. A biztonsági eszközöket továbbá tartóssági és fáradásvizsgálatoknak kell alávetni, és ellenállónak kell lenniük az idővel és időjárási viszonyokkal szemben is. A biztonsági eszközről nem válhatnak le apró elemek, amelyek a gyermek fulladását okozhatják a légutak belső elzáródása következtében;

6. a zsinór(ok)ról, lánc(ok)ról, gyöngylánc(ok)ról vagy hasonlókról nem válhatnak le apró elemek, amelyek a gyermek fulladását okozhatják a légutak belső elzáródása következtében.

3. TERMÉKBIZTONSÁGI INFORMÁCIÓ

A figyelmeztetéseket egyértelmű és szembetűnő módon kell elhelyezni az eladás helyén, a csomagoláson, a terméken, és a használati útmutatóban. A figyelmeztetésnek legalább az alábbiakat kell tartalmaznia:

- „A terméket működtető húzózsínórok, láncok és szalagok hurkai és zsinórjai kisgyermeket fojtottak meg.”
- „A fulladás és begabalyodás elkerülése érdekében tartsa a zsinórokat kisgyermek által el nem érhető helyen! A zsinórok a gyermek nyakára tekeredhetnek!”
- „Az ágyat, kiságyat és bútorokat az ablakárnyékolók zsinórajaitól távol helyezze el!”
- „A zsinórokat ne kösse össze! Ügyeljen, hogy a zsinórok ne csavarodjanak össze, és ne alakuljon ki hurok!”

A figyelmeztetéseket a megfelelő piktogramnak kell kísélnie.

A gyártó vagy importőr, és – adott esetben – a termék felszerelését végző szakember nevét vagy védjegyét szintén fel kell tüntetni a terméken.

Az összeszerelésre, felszerelésre és a redőny vagy az ablakárnyékoló biztonságos használatára vonatkozó utasításokat a csomagolásban kell elhelyezni.

4. AZ UTÓLAGOS BESZERELÉSRE SZÁNT BIZTONSÁGI ESZKÖZÖKRE VONATKOZÓ ELŐÍRÁSOK

A megfelelő biztonsági eszközzel/eszközökkel ellátott redőnyökre vagy zsinóros ablakárnyékolókra a 2. szakasz előírásai vonatkoznak.

A biztonsági eszközt/eszközöket a következő figyelmeztetésekkkel, tájékoztatással és utasításokkal kell ellátni:

- a gyártó vagy importőr, és – adott esetben – a termék felszerelését végző szakember neve vagy védjegye;
- utasítások: „A termék felszerelése előtt figyelmesen olvassa el ezt a használati utasítást. Az eszköz helytelen felszerelése gyermekek fulladását okozhatja. A használati utasítást őrizze meg.” „A kiegészítő biztonsági eszközök használata csökkenti a fojtás kockázatát, de nem nyújt ellene teljes védelmet.”;
- utasítások: „Rendszeresen használat esetén ellenőrizze az eszközt!” és „A hibás eszközt cserélje ki!”;
- figyelmeztetés arról, hogy a leváló apró elemek a gyermek fulladását okozhatják a légutak elzáródása következtében;
- tájékoztatás a redőny vagy zsinóros ablakárnyékoló típusáról, amelyhez a terméket tervezték és vizsgálták;
- a használatra vonatkozó tájékoztatás (a biztonsági eszköz rendeltetése és az esetleges korlátozások);
- az eszköz helyes felszerelésére és elhelyezésére vonatkozó pontos utasítások; amennyiben a felszereléshez speciális szerszám szükséges, azt az eszköz szállítójának kell biztosítania;
- az utasításokat a megfelelő piktogramoknak kell kísélniük a megértés megkönnyítése érdekében;
- a biztonságos használattal kapcsolatos bármely egyéb információ.